

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра українознавства, культури та документознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Б.О. Коробко
2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЛОСОФІЯ»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки **бакалавра**
(назва ступеня вищої освіти)
спеціальності **144 Теплоенергетика**
(шифр і назва спеціальності)

**Робоча програма з дисципліни «Філософія» для студентів спеціальності 144
Теплоенергетика**

**Складена відповідно до освітньо-професійної програми бакалаврів
«Теплоенергетика» 2022 р.**

**Розробники: Вощенко В.Ю., доцент кафедри українознавства, культури та
документознавства, к.філос.н., доцент. Гула Р.В., професор кафедри українознавства,
культури та документознавства, д.і.н., проф.**

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Богдан КУТНИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри українознавства, культури та
документознавства

Протокол від «02» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри українознавства, культури
та документознавства

Ірина ПЕРЕДЕРІЙ

«02» серпня 2022 року

Схвалено навчально-методичною комісією Факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «02» серпня 2022 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

Віктор ЧЕРНИШОВ

«02» серпня 2022 року

© Вощенко В.Ю. 2022 рік

© Гула Р.В. 2022 рік

© Національний університет імені

Юрія Кондратюка, 2022 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування Показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика Навчальної дисципліни
		форма навчання денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>14 «Електрична інженерія»</u>	Обов'язкова
Загальна кількість годин – 90		
Модулів – 1	Спеціальність <u>144 «Теплоенергетика»</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1-й
		Семестр
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	2-й
		Лекції
		16 год.
		Практичні, семінарські
		14 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
60 год.		
Індивідуальна робота: 0 год.		
Вид контролю: екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

2. Мета навчальної дисципліни

Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Філософія» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Теплоенергетика» підготовки бакалавра спеціальності 144 «Теплоенергетика».

Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія» є набуття студентами знань про філософію як інтегральний феномен інтелектуальної культури на історичному та особистісному рівнях.

Завдання дисципліни спрямовані на формування у студентів таких **загальних та спеціальних (фахових) компетентностей**:

ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ФК 3. Здатність проектувати та експлуатувати теплоенергетичне обладнання.

ФК 4. Здатність виявляти, класифікувати і оцінювати ефективність систем і компонентів на основі використання аналітичних методів і методів моделювання в теплоенергетичній галузі.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Оволодіння філософським знанням ґрунтується на тісному взаємозв'язку з іншими навчальними дисциплінами, зокрема з такими як «Історія України та історія української культури».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є вироблення у студентів умінь абстрактного та критичного мислення, філософського аналізу, роботи з текстом, веденню філософських та наукових дискусій, тощо.

Програмні результати навчання.

РН 15. Розуміти основні властивості та обмеження застосовуваних матеріалів, обладнання та інструментів, інженерних технологій і процесів.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.

82-89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміння застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній, що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	C	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній, Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою	Середній, що є допустимим у
			володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімальний допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	всіх складових навчальної дисципліни

35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у Здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання

6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни «Філософія» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

стандартизовані письмові тести для здійснення поточного/проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення семінарських занять);

виконання персональних завдань науково-дослідницького характеру: написання рефератів з метою розкриття додаткових питань у межах теми семінарського заняття;

екзамен, що складається зі стандартизованого письмового тестування й теоретико-практичних завдань, що потребують письмового розкриття для підсумкової оцінки успішності засвоєння студентами навчального матеріалу.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ

Тема 1. Філософія як специфічний тип знання.

Проблема визначення філософії. Світогляд та його історичні типи. Предмет і метод філософії. Філософія та наука: спільні та відмінні риси. Функції філософії.

Семінарське заняття № 1.

Тема 2. Проблеми онтології. Структура та сутність свідомості.

Проблеми буття в філософії: історія становлення та сучасні уявлення. Матерія, її властивості, атрибути та основні форми існування. Сутність, походження і характерні риси свідомості. Що таке філософія свідомості? Філософська психологія. Проблема свідомості іншого. Аргумент від аналогії та його критика. Структура і функції свідомості. Суспільна свідомість: поняття, структура і функції.

Семінарське заняття № 2.

Тема 3. Пізнання як відображення навколишньої дійсності.

Що таке філософська теорія пізнання? Проблема пізнання в історії філософії. Теорія пізнання та її основні проблеми. Чуттєве і раціональне, емпіричне і теоретичне у науковому пізнанні. Проблема істини у науковому пізнанні. Логіка, методи і форми наукового пізнання. Наука як предмет філософського осмислення Реалізм здорового глузду. Виклик

скептицизму та проблема засад людського пізнання. Принцип «Cogito». Що таке філософія науки? Філософські проблеми наукового методу. Проблема індукції та спроби її розв'язання. Верифікація та фальсифікація. Фальсифікаціонізм: гіпотези та спростування. Сцієнтизм та його філософська критика.

Семінарське заняття № 3.

Тема 4. Концепції розвитку. Діалектика та метафізика.

Діалектика як загальна концепція розвитку: сутність та основні принципи. Метафізика та її різновиди. Поняття і система законів діалектики. Основні закони діалектики: сутність, зміст.

Семінарське заняття № 4.

Змістовий модуль 2. ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ФІЛОСОФІЇ.

Тема 5. Проблема людини у філософії.

Людина та її походження як предмет філософії. Соціальні ролі особи. Людина і суспільство. Права і свободи як критерій суспільного прогресу. Сенс життя людини. Філософські проблеми життя та смерті людини. Філософська проблема свободи людини: негативна та позитивна свобода, свобода совісті та свобода слова.

Семінарське заняття № 5.

Тема 6. Суспільство: основи філософського аналізу.

Що таке соціально-політична філософія? Проблема рівності у соціальному та політичному вимірах: рівний розподіл благ та можливостей, демократія (пряма та посередницька). Критика демократії. Спроби філософського обґрунтування та виправдання права держави на обмеження свободи, застосування сили і покарання. Право громадян на прояв громадянської непокори. Суспільство як соціальна система і основа життєдіяльності людини: сутність і зміст. Економічна, соціальна, політична, духовна сфера суспільства: поняття, зміст. Цінності: поняття, класифікація і роль у житті суспільства. Суспільний прогрес: поняття, фактори і критерії.

Семінарське заняття № 6.

Тема 7. Філософія релігії. Актуальні проблеми релігієзнавства.

Що таке філософія релігії? Ідея Бога. Проблема доведення та аргументи щодо існування Бога. Проблема зла та теодицея. Віра та розум: проблема співвідношення. Філософські спроби пояснення чудес. Проблема смерті у філософії. Релігієзнавство як галузь гуманітарного знання. Сутність і походження релігії, її місце в житті суспільства. Основні риси і особливості світових релігій. Світові релігії: буддизм, християнство, іслам. Нетрадиційні релігійні культури. Класифікація нових релігійних культів.

Семінарське заняття № 7.

Тема 8. Етика і естетика.

Що таке моральна філософія? Структура етико-філософського знання: прикладна етика, етичні теорії, мета-етика. Спроби філософсько-теоретичного обґрунтування етичних концепцій (теорія добродесного життя, деонтологія, консеквенціалізм). Проблеми мета-етики (натуралізм, релятивізм, емотивізм). Предмет і завдання етики, її місце в системі інших наук. Походження і сутність моралі, її структура і функції. Моральна регуляція і специфіка її прояву в умовах професійної діяльності. Предмет і зміст естетики як науки, її проблемне коло. Основні категорії естетики.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Філософські проблеми сучасності.						
Тема 1. Філософія як специфічний тип знання.	14	2	2			10
Тема 2. Проблеми онтології. Структура та сутність свідомості.	12	2	2			8
Тема 3. Пізнання як відображення навколишньої дійсності.	14	2	2			10
Тема 4. Концепції розвитку. Діалектика та метафізика.	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем 1.	54	8	8			38
Змістовий модуль 2. Основи соціальної філософії.						
Тема 5. Проблема людини у філософії.	8	2	2			4
Тема 6. Суспільство: основи філософського аналізу.	10	2	2			6
Тема 7. Філософія релігії. Актуальні проблеми релігієзнавства.	12	2	2			8
Тема 8. Етика і естетика.	6	2	-			4
Разом за змістовим модулем 2.	36	8	6			22
Усього годин	90	16	14			60

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософія: походження, історичний розвиток і роль у житті суспільства. 1. Передумови походження філософії. 2. Світогляд і філософія. 3. Структура і специфіка філософського знання, його функції.	2

	4.Історичні етапи і закономірності розвитку філософії.	
2	Філософський смисл проблем буття, їх значення для теорії та практики. 1.Проблеми буття в історії філософії. 2.Сутність і зміст філософського вчення про буття. 3.Проблеми матерії в історії філософії. 4.Сутність і зміст сучасного філософського вчення про матерію. 5. Проблема свідомості в філософії. 6.Походження, сутність і функції свідомості. 7.Рівні відображення буття: сутність і характеристика.	2
3	Філософські проблеми науки. Специфіка сучасного наукового пізнання. 1.Проблема пізнання в історії філософії. 2.Теорія пізнання та її основні проблеми. 3.Чуттєве і раціональне, емпіричне і теоретичне у науковому пізнанні. 4.Проблема істини у науковому пізнанні. 5.Логіка, методи і форми наукового пізнання. 6.Наука як предмет філософського осмислення.	2
4	Концепції розвитку, їхнє значення для теорії та практики. 1.Основні концепції розвитку: сутність та особливості. 2.Сутність і зміст діалектики як загальної теорії розвитку. 3.Принципи діалектики та їх методологічне значення 4.Основні закони діалектики та специфіка їх прояву. 5.Категорії діалектики та їх методологічне значення.	2
5	Філософське вчення про людину і його значення для теорії та практики. 1.Проблема людини в історії філософії. 2.Сутність антропосоціогенезу . 3.Біологічне і соціальне в людині. 4.Проблеми сутності та сенсу людського життя. 5.Філософські проблеми життя та смерті людини. 6.Особистість сучасного керівника (лідера): сутність і фактори формування.	2
6	Соціально-філософська концепція суспільства. 1.Суспільство як соціальна система і основа життєдіяльності людини: сутність і зміст. 2.Економічна сфера суспільства: поняття, зміст. 3.Соціальна сфера суспільства: поняття, зміст. 4.Політична сфера суспільства: поняття, зміст. 5.Сфера духовного життя суспільства: поняття. 6.Цінності: поняття, класифікація і роль у житті суспільства. 7.Суспільний прогрес: поняття, фактори і критерії.	2
7	Актуальні проблеми релігієзнавства, їхнє значення для теорії та практики. 1.Релігієзнавство як галузь гуманітарного знання: предмет, завдання і функції. 2.Релігія: сутність і походження релігії, її місце в житті суспільства. 3.Світові релігії: загальна характеристика та особливості віровчення. 4.Нетрадиційні та сучасні релігійні культу. 5.Історія формування релігій і церков в Україні.	2
	Усього	14

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Практичні заняття не передбачені	

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, скласти конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до семінарських занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання екзамену за контрольними питаннями.

Питання

для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Проблема визначення філософії. Зв'язок філософії з іншими сферами людського життя та інтелектуальної активності людини: релігією, наукою, мистецтвом. Філософія і міфологія.	5
2	Антична філософія. Загальна характеристика античної філософії: хронологія та топологія. Рання грецька філософія. Класична грецька філософія: Сократ, Платон, Аристотель та його учні. Філософія у добу Еллінізму.	5
3	Філософія у добу Середньовіччя. Загальна характеристика періоду Середньовіччя. Рання християнська писемність й феномен апологетів. Грецька та латинська патристика. Бл. Августин: особистість та вчення. Схоластика та схоластична філософія. Візантійська філософія.	5
4	Філософія у Новий час. Загальна характеристика доби та філософії Нового часу. Головні філософські питання. Емпірична філософія. Раціоналістична філософія. Філософія у добу Просвітництва. Національні особливості філософії у добу Просвітництва: Англія, Шотландія, Франція, Німеччина, Україна. Філософія Д. Юма. Т. Рід і шотландська школа здорового глузду.	5
5	Філософія у XIX ст. Загальна характеристика філософії XIX ст. Неоаристотелізм та неотомізм XIX ст. Утилітаризм та прагматизм. Філософія психоаналізу. «Філософія життя» XIX ст. Сучасна філософія. Загальна характеристика сучасної філософії. Феноменологія та герменевтика. Позитивізм. Британсько-американська аналітична філософія. Екзистенціальна філософія й екзистенціалізм. Структуралізм та пост-структуралізм (постмодернізм). Комунікативна практична філософія.	6
6	Критика грецького політеїзму Ксенофаном з Колофону. Раціональні доведення існування Бога. Онтологічний аргумент Ансельма Кентерберійського. П'ять доведень св. Томи Аквіната. Доведення В. Пейлі. Критика раціональних доведень.	6

7	Моральна філософія: підстави етичної нормативності. Прикладна етика. Чи мають тварини права? Політика, справедливість, суспільство.	8
8	Розмаїття визначень поняття «політика» та «держава». Інтерпретації політики та держави у Конфуція, легістів, Платона, Аристотеля та стоїків.	6
9	Зв'язок логіки та метафізики. Теорія пізнання. Філософія мови. Філософські проблеми науки та техніки.	6
10	Сучасні філософські концепції свідомості.	4
11	Філософська естетика та філософське осмислення мистецтва.	4
	Разом	60

13.

Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, семінарських занять, індивідуальних та групових консультацій.

Під час проведення лекцій та семінарських занять використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення.

До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час семінарських занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому семінарському занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

а) для екзамену:

Поточне оцінювання, тестування та самостійна й індивідуальна робота				Індивідуальні завдання	Семестровий екзамен	Сума
<i>Змістовий модуль 1</i>						
T1	T2	T3	T4			
5	5	5	5	0		
<i>Змістовий модуль 2</i>						
T5	T6	T7	T8			
5	5	10	10	0	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських заняттях (відповіді на семінарах, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і семінарах не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

Конспект лекцій: Філософія. Курс лекцій для студентів усіх напрямів підготовки усіх форм навчання. – Полтава, 2012. 284 с.

Чернишов В.В., Гула Р.В. Плани семінарських занять з дисципліни «Філософія» для студентів всіх спеціальностей. Полтава : НУПП, 2020. 7 с.

Чернишов В.В. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Філософія» для студентів гуманітарних напрямів підготовки. Полтава: ПолтНТУ, 2013. 29 с.

Чернишов В.В. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт із дисципліни «Філософія» для студентів заочної форми навчання всіх напрямів підготовки. Полтава: ПолтНТУ, 2013. 27 с.

Чернишов В.В. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Релігієзнавство» для студентів усіх напрямів підготовки денної форми навчання. Полтава: ПолтНТУ, 2013. 18 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. *Філософія. Курс лекцій для студентів усіх напрямів підготовки усіх форм навчання.* – Полтава ПолтНТУ, 2012. 284 с.
2. Рассел Р. *Історія західної філософії.* – Переклад з англійської Ю. Лісняка та П. Тарашука. – К.: Основи, 1995. – 759 с.
3. *Philosophy: the basic reading* / Ed. by Nigel Warburton; [2nd ed.]. London, N.Y.: Routledge, 2005. 571 pp.
4. Warburton, Nigel. *Philosophy: the basics* / Nigel Warburton; [5th ed.]. London, N.Y.: Routledge, 2013. 182 pp.
5. Бойченко І. *Філософія : навч. посіб. для дист. навч.* Київ : Університет «Україна», 2004. 212 с.
6. Губерський Л. *Філософія : базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів.* Київ : Фоліо, 2018. 621 с.
7. Лузан А. *Вступ до філософії : підручник.* Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 136 с.

Допоміжна

1. Гільдебранд Д. фон. *Що таке філософія?* / Пер. з англ. Ю. Підлісний. – Львів: Колесо, 2008. – 244 с. – С. 20-32.
2. Киричок О.Б. *Філософія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / Олександр Борисович Киричок.* – Полтава: РВВ ПДАА, 2010.
3. Кривуля О.М. *Філософія: Навчальний посібник.* – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010.
4. Мондін, Баттіста. *Підручники систематичної філософії: Том 3. Онтологія і метафізика* / Баттіста Мондін; пер. з італ. Б.Завідняка. – Жовква: Місіонер, 2010. – 284 с.
5. Мондін, Баттіста. *Підручники систематичної філософії: Том 4. Філософія релігії і теодицея* / Баттіста Мондін; пер. з італ. Б.Завідняка. – Жовква: Місіонер, 2012. – 208 с.
6. Татаркевич В. *Історія філософії.* В трьох томах (Переклад з польської А. Шкраб'юка). Т. 3: Філософія XIX століття і новітня. – Львів: Свічадо, 1999. – 568 с. – С. 5-222.
7. Синиця А. *Філософія : навч.-метод. посіб.* Львів : ЛДУФК, 2014. 179 с.
8. *Філософія: Навчальний посібник* / І.Ф.Надольний, В.П.Андрущенко, І.В.Бойченко, В.Л.Розумний та ін. За ред. І.Ф.Надольного – К.: Вікар, 1997 – С. 5 – 30.
9. Чернишов В.В. *Філософія і здоровий глузд* / В. В. Чернишов // *Грані.* – 2016. – № 138. – С. 38-44. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2016_138_8
10. Штайн Е. *Вступ до філософії* (Впровадження: Значення і структура твору «Вступу до філософії» Едит Штайн. Клавдія Марієць Вульф) / Пер. з нім. Ілони Терзової. – Жовква: Місіонер, 2011. – 248 с. – С. 5-19.
11. Янарас Х. *Нерозривна філософія: нариси вступу до філософії* / Христос Янарас; переклад з новогрец. А. Чердаклі та Н. Клименко. – К.: Основи, 2000.
12. Audi, Robert. “Philosophy: A Brief Guide for Undergraduates” / Robert Audi et al. In *Proceedings and Addresses of the American Philosophical Association* 56 (2) (1982): i–xviii.
13. Barnett, Dan. *Philosophy: the power of ideas* / Dan Barnett, Brooke Noel Moor, Kenneth Brooder; [7th ed.]. McGraw-Hill Higher Education, 2008. 122 pp.
14. Craig, Edward. *Philosophy: a very short introduction* / Edward Craig. Oxford: Oxford UP, 2002. 132 pp.

